

**KOCAELİ - GÖLCÜK DOLAYINDA YAPILAN BİR
KOPRO-PARAZİTOLOJİK ARAŞTIRMA**
**AN COPRO-PARASITOLOGICAL INVESTIGATION
IN THE KOCAELI-GÖLCÜK REGION**

Kâmil ORALER
Mikrobiyoloji Uzmanı

Bu çalışmamızda Gölcük Deniz Hastanesi bakteriyoloji laboratuvarına parazitolojik inceleme için çeşitli kliniklerden gönderilmiş olan dışkı örneklerinin araştırma sonuçlarını bildireceğiz. Özellikle çocuk yaşta olan hastalardan 258 dışkı incelenmiştir. Kliniklerce çeşitli abdominal şikâyetler, karın ağrısı, rektumda kaşıntı, hipersalivasyon, sindirim sistemi bozuklukları ve anemi gibi belirtiler ile gelen hastalardan çoğundan dışkıda parazit, parazit yumurtası aranması laboratuvarımızdan istenmiştir.

Çevremiz, barsak zooparazitleri yönünden özellik gösteren bir bölgedir. Nitekim, nem, yağış bolluğu bilinen bu çevrede barsak parazitleri infestasyonu yaygınlığı ötedenberi bilinmektedir. İzmit ve çevresinde *Ascaris* ve *Trichuris* bulunma oranı oldukça yüksektir. 1969 yılında Kasımoğlu ve Öker tarafından yapılmış bulunan araştırmada, bu bölgede çeşitli nedenler ile parazitlenme oranının yüksek olduğunu görmekteyiz. Halk sağlığı ve çevresel sağlık kurallarının yeteri kadar uygulanamaması nedenine bağlı olan parazitlenme durumu, özellikle kalabalık toplumlarda daha da yaygınlaşmakta ve ciddi bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır.

MATERYEL VE METOD

Dışkı örnekleri özel şekilde hazırlanan cam kaplara alınmıştır. Laboratuvara gelen dışkı örnekleri önce makroskopik gözleme tabi tutulmakta ve incelenmektedir. Böylece dışkıda helmint ve helmint parçacıklarının bulunup bulunmadığı araştırılmaktadır. Mikroskop muayenesi için iki tuzlu ve iki de yoğun Lugol çözeltisi ile lam-lamel arası preparat hazırlanmış ve incelenmiştir. Dışkının preparatlarda ince bir tabaka halinde yayılması sağlanarak incelemede fayda görülmüştür. Bu şekilde direkt olarak herhangi bir parazit, parazit yumurtası ve pro-

tozoon kisti görülmeyen dışkı örneklerinden yoğun süspansiyonlar hazırlanmış, tel süzgeçten petri kutularına süzölmüş, santrifüj tüplerine 5-6 cm³ konarak üzerlerine 4-5 cm³ tuzlu su ilave edilmiş, 2000 ve 2500 rpm de santrifüj edilmişlerdir. Bu her defasında üst sıvı dökülerek 3 kere tekrarlanmıştır. Son santrifüjden sonra üst sıvıdan tekrar lam-lamel arası preparatlar yapılmış, bunlardan biri Lugol çözeltisi ile hazırlanmıştır.

Hazırlanan preparatlarda helmint ve protozoonlar ile bunların yumurta ve kistleri araştırılmıştır. Küçük çocuklarda *Enterobius* şüphesi olanlara ayrıca perianal bölgeye selüloid şerit yapıştırma usulü denenmiş ve bu yol ile araştırma da çalışmaya katılmıştır. Araştırmamızda parazit tespit edilen hastalar ilgili kliniklerce gereken ilaçları verilmek ve ilaç uygulamasından sonra tekrar dışkı kontrolü yapılmak suretiyle tedavi edilmişlerdir.

BULGULAR

Laboratuvara gönderilen 258 dışkı incelenmiş ve 34 örnekte *Ascaris* yumurtası, 3 örnekte *Ascaris* paraziti, 15 örnekte *Taenia* yumurtaları, 7 örnekte *Trichuris trichiura* yumurtaları, 16 örnekte *Enterobius vermicularis* yumurtaları tespit edilmiş, 50 örnekte normal kişilerde bulunan *Entamoeba coli* kistleri görülmüştür. 133 örnekte herhangi bir parazit, yumurta ya da kist görülmemiştir.

TARTIŞMA

Nem, uygun olmayan sağlık şartları, temizlik kurallarının uygulanmaması gibi faktörler kişilerin parazitlenmesi yönünden etkili olmaktadır. Memleketimizde parazit infestasyonu bir problemdir ve bu husus devamlı araştırılmaktadır. Çeşitli çalışmalar, özellikle değişik bölge ve illerde *Ascaris* infestasyonunun % 1 ile 90 oranında değiştiğini, ikincil olarak *Trichuris trichiura*'nın bilhassa sıcak ve kurak bölgelerde önde geldiğini göstermektedirler.

İlkokul çağlarında daha çok *Hymenolepis nana* görülmektedir. Okul, kışla ve benzeri toplumsal barınak ve konutların bu yönden araştırılması önem taşımaktadır. Cinsler arasında da erkekler kadınlara oranla daha fazla infekte görülmektedir. Bu da bellibaşlı olarak temizlik noksanlığına bağlanabilmektedir. Kişilerin toplum sağlığı yönünden bu konuda aydınlatılmaları ve eğitilmeleri ülkemiz için zorunlu bir problem olmuştur.

SONUÇ

Kocaeli-Gölcük bölgesinde hastane laboratuvarına getirilen 258 dışkının parazitolojik incelenmesi yapılmış ve rutin metodlara göre yapılan çalışmalarını verilmiştir. Bu arada parazitozluların toplum içindeki önemi ve bulunma durumuna değinilmiştir.

BİBLİYOGRAFYA

1. KASIMOĞLU, Ö. ve ÖKER, N. (1969) : Tuzla içmelerinde kopro-parazitolojik araştırma. - Tıp Fak. Mec. 32 : 600.
2. UNAT, E. K. (1944) : *Ascaris* ve *Trichuris* infeksiyonlarının muhtelif yaşlardaki sıklığı üzerine. - Tıp Fak. Mec. 7 : 316.
3. UNAT, E. K. (1966) : Tropikal hastalıklar ve parazitoloji. İstanbul.
4. VURAL, S. (1966) : Tıbbi koproloji. İstanbul.